

Selvitys Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) toiminnan tuloksista ja vaikuttavuudesta – yhteenveto tuloksista

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteutti tammi-maaliskuussa 2024 opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) toimeksiannosta selvityksen Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) toiminnan tuloksista ja vaikuttavuudesta. Selvitys liittyi OEF:n 9.2.2022 hyväksytyyn itsearviointisuunnitelmaan, jonka mukaisesti foorumi arvioi toimintaansa toimikaudella 2021–2024. Selvitys koostui kyselyistä OEF:n ohjausryhmälle (ENFO), ennakointiryhmille ja ennakointitiedon hyödyntäjille. Alustavia tuloksia kyselyistä toimitettiin tilaajan käyttöön 4.3.2024.

Kyselyjen laadinnassa hyödynnettiin foorumin edellisellä toimikaudella tehdyn ulkoisen arvioinnin tuotoksia, arvioinnin yhteydessä laadittua ehdotusta arvioinnin toteuttamiseksi sekä vuonna 2022 toteutettua itsearviointikyselyä. Kyselyjen laadinnassa kuultiin ENFO:n arviointijaostoa ja kyselyt viimeisteltiin yhteistyössä tilaajan kanssa. Eri ryhmille suunnatut kyselylomakkeet ovat tämän yhteenvedon liitteessä 1.

Karvissa selvityksen toteutuksesta vastasivat arviointineuvos Jani Goman ja arviointiasiantuntija Raisa Hievanen. Tässä yhteenvedossa on kuvattu tiiviisti selvityksen keskeisimmät havainnot. Tarkemmat tulokset on kuvattu PowerPoint-koosteessa *'OEF – selvityksen tulokset'*.

Kyselyiden toteutus ja vastaajat

Kyselyt toteutettiin sähköisenä verkkokyselynä 10.1.2024–9.2.2024. Kyselyjen vastaajat määriteltiin yhteistyössä tilaajan kanssa. Karvi sai vastaajien yhteystiedot osin Opetushallitukselta ja osin keräsi itse verkosta. Kyselyjen kohderyhmät on kuvattu tarkemmin liitteessä 2.

Osaamisen ennakointifoorumin ohjausryhmän (ENFO) kysely lähetettiin kaikille ohjausryhmän 24:lle jäsenelle, joista 14 vastasi kyselyyn. Vastausprosentiksi muodostui 58. Suurin osa (78 %) vastaajista oli ollut mukana ENFO:ssa toimikauden 2021–2024 alusta asti.

Ennakointiryhmien kysely lähetettiin kaikille ennakointiryhmien 225:lle jäsenelle, joista 125 vastasi kyselyyn. Vastausprosentiksi muodostui 56. Suurin osa (78 %) vastaajista oli ollut mukana ennakointiryhmässä toimikauden 2021–2024 alusta asti. Aktiivisimmin vastasivat majoitus, ravitsemis- ja matkailupalvelujen ennakointiryhmän jäsenet (76 % ryhmän jäsenistä). Vähiten vastaajia oli liikenteen ja logistiikan sekä teknologiateollisuuden ja palveluiden ennakointiryhmistä (40 % ryhmien jäsenistä).

Tiedon hyödyntäjien kysely lähetettiin 377 yksilöidylle vastaajalle ja 3 valtionhallinnon organisaatiolle, joiden toivottiin jakavan kyselyä edelleen oman organisaationsa sisällä relevanteille vastaajille. Kyselyyn saatiin 222 vastausta. Suurimmat vastaajaryhmät olivat ammatillisen koulutuksen järjestäjät (39 %), korkeakoulut (16 %) ja työnantajien ja yrittäjien edustajat (13 %). Vastaajista 30 prosenttia kuului ennakointiryhmän tai ryhmien asiantuntijaverkoston.

Keskeiset havainnot

1. Osaamisen ennakoitifoorumin tunnettavuus

Osaamisen ennakoitifoorumin tunnettavuudesta kysyttiin tiedon hyödyntäjiltä. Tyypillisimmin vastaajat tunsivat OEF:n toimintaa ja ennakoitituloksia jonkin verran. OEF:n sosiaalisen median tilit (Facebook, X, LinkedIn) vastaajat tunsivat huonosti.

2. Ennakointitiedon hyödynnettävyys ja vaikuttavuus

Ennakointitiedon hyödynnettävyydestä ja vaikuttavuudesta kysyttiin ENFO:n ja ennakointiryhmien jäseniltä sekä tiedon hyödyntäjiltä. Vastaajat näkivät, että OEF tuottaa tärkeää tietoa osaamis- ja työvoimatarpeista sekä edistää koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua. Tiedon koettiin olevan hyödyllistä tulevaisuuden osaamistarpeiden selvittämiseksi ja koulutuksen kehittämiseksi. Käsitkset OEF:n tuottaman tiedon hyödyllisyydestä oman organisaation ja oman työn kannalta olivat epävarmempia tai kielteisempiä. Kokonaisuudessaan ENFO:n jäsenten arviot olivat myönteisimmät ja tiedon hyödyntäjien kielteisimmät.

ENFO:n ja ennakointiryhmien jäseniä pyydettiin kertomaan, kuinka tyytyväisiä he ovat OEF:n tuotosten hyödyllisyyteen ja käytettävyyteen. Toimikauden 2021–2024 tuotoksista tyytyväisimpiä oltiin tietokantaraportteihin sekä Laaja-alainen osaaminen 2030-luvulla -raporttiin. Toimikauden 2017–2020 tuotokset vastaajat tunsivat heikommin. Tämän toimikauden tuotoksista tyytyväisiä oltiin muun muassa osaamis- ja koulutustarvekortteihin sekä Osaaminen 2035 -raporttiin. Tiedon hyödyntäjiltä kysyttiin, missä määrin he ovat hyödynneet kyseisiä ennakoitituloksia organisaatiossaan. Ne vastaajat, jotka tunsivat aineiston, olivat tyypillisimmin hyödyntäneet tuloksia joko jonkin verran tai ei lainkaan. Raportteja paljon hyödyntäneiden osuudet vaihtelivat 3–19 prosentin välillä. Raportista riippuen niiden tiedon hyödyntäjien osuus, jotka eivät tunteneet kyseistä aineistoa vaihteli 13–41 prosentin välillä.

ENFO:n ja ennakointiryhmien jäseniä pyydettiin arvioimaan, missä määrin OEF:ssä tuotetuilla ennakoitituloksilla oli ollut vaikutuksia tiettyihin foorumin tiedon hyödyntäjien prosesseihin ja/tai niissä tehtyihin päätöksiin. Sekä ENFO:n että ennakointiryhmien jäsenet arvioivat, että ennakoitituloksilla oli ollut eniten vaikutuksia tulevaisuuden osaamis- ja koulutustarpeista viestimiseen. Vähäisimmät vaikutukset arvioitiin olleen kansainväliseen toimintaan tai yhteistyöhön. Kokonaisuudessaan ennakointiryhmien käsitys ennakoititulosten vaikuttavuudesta oli jonkin verran myönteisempi kuin ENFO:n jäsenten. Tiedon hyödyntäjät arvioivat, missä määrin OEF:ssä tuotetuilla ennakoitituloksilla oli ollut vaikutuksia heidän organisaationsa prosesseihin ja/tai niissä tehtyihin päätöksiin. Vähiten vaikutusta ennakoitituloksilla oli ollut edunvalvontaan ja kansainväliseen toimintaan tai yhteistyöhön. Eniten vaikutuksia arvioitiin olleen koulutustarjonnan suuntaamiseen eri alojen tarpeisiin, koulutuksen sisältöjen kehittämiseen, strategiatyöhön ja/tai oman organisaation tulevaisuuskuvan muodostamiseen, tulevaisuuden koulutus- ja osaamistarpeista viestimiseen sekä osaamistarpeiden ennakointiin.

3. Ennakointifoorumin ja ohjausryhmän toiminta

ENFO:n ja ennakointiryhmien jäsenet arvioivat koko OEF:n toimintaa foorumin tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Vastausten perusteella foorumi on onnistunut parhaiten sisäisessä viestinnässä. Sen sijaan viestinnässä sidosryhmille on onnistuttu heikommin. Myös tiedon hyödyntäjistä reilu kaksi viidesosaa (42 %) koki, että OEF ei viesti ennakoitituloksista riittävästä. ENFO:n ja ennakointiryhmien jäsenet suhtautuivat kriittisesti myös foorumiin käytettyjen resurssien ja siitä saadun hyödyn vastaavuuteen.

ENFO:n jäsenet arvioivat omaa toimintaansa. Vastausten perusteella parhaiten ohjausryhmä oli onnistunut koulutuksen ja työelämän välisen vuoropuhelun tukemisessa, heikoiten taas foorumin tunnetuksi tekemisessä ja foorumin tuottamista ennakoititulosista viestimisessä. Yli puolet (54 %) vastaajista ei osannut ottaa kantaa siihen, onko ohjausryhmän toiminta tukenut foorumin tavoitteiden saavuttamista tehokkaasti.

Ennakointiryhmät arvioivat oman ryhmänsä toimintaa sekä yhteistyötä Opetushallituksen kanssa. Vastausten perusteella ennakointiryhmät olivat onnistuneet parhaiten osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointiin sekä ennakointitiedon tuottamiseen osallistumisessa sekä ennakointitiedon perusteella työelämän muuttuvien osaamistarpeiden analysoinnissa. Kielteisimmät arviot saivat väittämät ”Ennakointiryhmän aloitteet, suositukset ja/tai ehdotukset ovat merkittäviä avauksia ennakointiryhmän toimialojen kehittämisen kannalta” ja ”Asiantuntijaverkoston hyödyntäminen on tukenut ennakointiryhmän tavoitteiden saavuttamista”. Myös ENFO:n jäsenet suhtautuivat melko kriittisesti ennakointiryhmien aloitteiden ja vastaavien merkittävyyteen.

Suurin osa ennakointiryhmien jäsenistä (74 %) oli tyytyväisiä yhteistyöhön Opetushallituksen kanssa. OPH:n kanssa tehtävän yhteistyön vahvuuksina mainittiin mm. ajantasaiset aineistot ja koonnit ja sihteerityö. Kehittämisen kohteita taas mm. resurssit, aineistot ja koonnit sekä tavat esittää tuloksia.

4. Ennakointitoiminnan organisointi tulevaisuudessa

ENFO:n ja ennakointiryhmien jäseniltä sekä tiedon hyödyntäjiltä kysyttiin avokysymyksillä, mitkä ovat vastaajien mielestä ennakointitoiminnan nykyisen organisointimallin vahvuuksia ja millaisia kehittämistarpeita organisoinnissa on. Lisäksi kysyttiin, miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi tulevaisuudessa organisoida ja minkä tahojen siihen tulisi osallistua.

4.1 Nykyisen organisointimallin vahvuuksia

Kaikissa vastaajaryhmissä keskeiseksi vahvuudeksi mainittiin OEF:n **laaja ja kattava osallistujakunta**. Monipuolinen, työelämän eri toimialoja sekä eri koulutusasteita ja -aloja edustava osallistujajoukko mahdollistaa eri tahojen näkemysten esiin saamisen ja edistää moniäänistä keskustelua. OEF:n ennakointiryhmät kokoavat valtakunnallisesti merkittävät toimijat yhteen. Toinen keskeinen mainittu vahvuus oli **työskentelyn toimivuus**: Prosessien koettiin kehittyneen viime kauteen verrattuna. Opetushallituksen nähtiin hoitavan työskentelyn organisoinnin hyvin. OEF:n työ nähtiin pitkäjänteiseksi, osallistavaksi ja avoimeen keskustelukulttuuriin pohjautuvaksi. Myös **monipuolinen tiedontuotanto** tuotiin esille vahvuutena: OEF tekee tärkeää valtakunnallista tiedonkeruuta ja tuottaa monipuolista materiaalia.

4.2 Nykyisen organisointimallin kehittämistarpeita sekä näkemyksiä osallistujatahoista ja tulevaisuuden organisoinnista

Kaikissa kolmessa vastaajaryhmässä monet olivat sitä mieltä, että OEF:n **nykyiset osallistujatahot ovat tärkeitä ja keskeisiä, ja että nykyinen toimintamalli on toimiva**. Perusajatus siitä, että foorumi tuo yhteen koulutuksen edustajia, työelämän toimijoita, viranomaisia ja muita keskeisiä sidosryhmiä koettiin tärkeäksi. Monet vastaajat kuitenkin korostivat, että työmarkkinajärjestöjen lisäksi tarvittaisiin vielä enemmän työelämän, yritysten ja työpaikkojen edustajia mukaan. Ennakointiryhmien ja tiedon hyödyntäjien vastauksissa painotettiin muun muassa maakuntaliittojen, ELY-keskusten, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueiden laajempaa osallistamista. Tärkeänä pidettiin myös tutkimus- ja innovaatiotoiminnan sekä tulevaisuuden tutkimuksen nykyistä kattavampaa hyödyntämistä osana ennakointia.

Kaikissa vastaajaryhmissä nostettiin esille **tarve tiivistää eri hallinnonalojen sekä muiden ennakointia tekevien tahojen yhteistyötä ja kehittää ennakointitoiminnan koordinaatiota**. Tällä edistettäisiin synergiaa ja vältettäisiin toimintojen päällekkäisyyttä ja hajanaisuutta. Hallinnonalojen osalta viitattiin erityisesti OEF:n ja TEM:n väliseen työnjakoon ja roolitukseen. Osa vastaajista korosti, että yhteistyötä ja toiminnan koordinaatiota tulisi lisätä OKM:n, TEM:n, VM:n ja muidenkin ministeriöiden välillä. Myös JOTPA:n roolia osana kokonaisuutta ja suhteessa toiminnan koordinointiin tulisi selkeyttää.

Tiedon hyödyntäjien vastauksissa ehdotettiin perustettavaksi työryhmä tai toimielin, jonka tehtävänä olisi koordinoita ja kehittää työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointia sekä yhteensovittaa kansallista ja alueellista ennakointia. Erityisesti tiedon hyödyntäjien, mutta myös ennakointiryhmien vastauksissa tuotiin esille, että tulevaisuudessa alueiden ennakointityö tulisi nivoa entistä vahvemmin osaksi valtakunnallista ennakointia.

Ennakointiryhmien vastauksissa nostettiin esille ajatus siitä, että työvoimatarpeen ennakointiin sekä koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointiin voisi olla omat erilliset fooruminsa, joiden välillä olisi kuitenkin säännöllistä vuoropuhelua ja joiden toimintaa koordinoitaisiin ministeriöiden kesken. Perusteluna tälle oli esimerkiksi se, että elinkeino- ja työllisyyspoliittisesta näkökulmasta keskeistä on lyhyen aikavälin ennakointi, kun taas koulutuksen ja sivistyksen näkökulmasta ennemminkin pitkän aikavälin ennakointi. Näin ollen ennakointin prosessit ja menetelmät muotoutuvat erilaisiksi ja niitä voi olla vaikea toteuttaa samassa prosessissa.

Osa vastaajista näki OEF:n rakenteen liian raskaana, hajautuneena tai kalliina ja ehdotti organisointimallin keventämistä ja **rakenteellista kehittämistä**. Tärkeää olisi pohtia ja määritellä, millaiselle ennakointitiedolle on tarve ja millä toimenpiteillä voidaan tukea ennakointitiedon hyödyntämistä eri organisaatioissa ja päätöksenteon eri tasoilla. Ennakointiryhmien jäsenet toivat esille keskeisenä haasteena sen, että ennakointiryhmät ovat laajoja ja samassa ryhmässä on useita toimialoja ja koulutusaloja. Ryhmien kokouksiin ja työskentelyyn on vain rajallisesti aikaa. Synergian löytäminen voi olla vaikeaa ja työskentely jää helposti liian geneeriselle tasolle. Osa aloista jää vähemmälle huomiolle, mikä heijastuu ryhmän jäsenten motivaatioon. Ratkaisuksi ehdotettiin ryhmien tarkempaa fokusointia ja selkeärajaisempaa jakamista. Käytännössä tämä tarkoittaisi ennakointiryhmien pilkkomista pienemmiksi kokonaisuuksiksi ja ryhmien määrän lisäämistä. Tällöin yhdelle ryhmälle tulisi rajatumpi alue ja työskentelyssä päästäisiin tarkemmalle tasolle. Tiedon hyödyntäjien mukaan huomiota tulisi kiinnittää entistä enemmän siihen, että ennakointiryhmissä on mukana alan vaikuttavia toimijoita ja analyysiä tehdään toimialakohtaisesti vahvan asiantuntijaosaamisen perusteella. Samalla, kun alakohtaisuutta lisättäisiin, tulisi kuitenkin huolehtia eri alojen ja ryhmien riittävästä keskinäisestä vuorovaikutuksesta.

Ennakointiryhmien ja tiedon hyödyntäjien vastauksissa muita rakenteellisen kehittämisen ehdotuksia olivat muun muassa OEF:n toiminnan organisointi tulevaisuudessa OPH:n virkatyönä eri tahoja kuullen, OEF:n toiminnan muuttaminen paneelimuotoiseksi ja ennakointiryhmien ja työelämätoimikuntien yhdistäminen ennakointi- ja laatutyöryhmiksi. Yksi ehdotus oli myös se, että ennakointitoiminta siirrettäisiin valtioneuvoston kanslian alle.

ENFO:n vastauksissa tuotiin esille, että organisointimallin tulisi tukea tehokkaampaa ennakointiprosessia sekä tuotettavan tiedon nykyistä parempaa käytettävyyttä ja saavutettavuutta. Yksi rakenteellinen ehdotus oli se, että siirryttäisiin pysyvästä toimialakohtaisesta ennakointiryhmistä toimikausittain vaihtuviin ilmiöpohjaisiin teemallisiin ryhmiin, joissa voitaisiin ylittää toimialat uudella tavalla. Organisaatiomalli olisi siis ohjausryhmä + ilmiöpohjaiset ennakointiryhmät. Toinen ehdotus oli ohjausryhmä + laaja-alaiset asiantuntijaverkostot, joissa olisi edustettuna kattavasti eri toimijatahoja. Verkostolta hankittaisiin tietoa ennakointikyselyjen kautta ja verkostolle järjestettäisiin ohjausryhmän suunnitelmaan perustuvaa teemapohjaista

ennakointityöskentelyä, johon voisivat osallistua myös muut kuin verkoston jäsenet. Verkostoa hyödynnetäisiin myös ennakointitiedon levittämisessä.

OEF:n ja sen työryhmien tavoitteiden ja tehtävien selkeyttämisen tarve nousi esille kaikissa vastaajaryhmissä. Erityisesti ennakointiryhmien jäsenet toivat esille, että asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen ei ole onnistunut kuluvalle toimikaudella, minkä vuoksi verkostojen tarvetta, roolia ja funktiota tulisi tarkastella uudelleen. Verkostot voivat olla hyödyllinen lisä, mutta niiden osallistamisen tulisi olla suunnitelmallisempaa ja paremmin organisoitua.

Ennakointiryhmien vastauksissa nostettiin esille myös ennakointiryhmien ja niiden puheenjohtajien roolin liittyviä kysymyksiä. Laajoissa ryhmissä toimialakohtainen ennakointi jää helposti muutamien jäsenten tehtäväksi. Ryhmien puheenjohtajilla on paljon työtä ja valtaa. Vastausten mukaan joissakin tapauksissa puheenjohtajan omat tavoitteet ja vahvat näkemykset voivat vaikuttaa ja ohjata työskentelyä liikaa. Esille tuotiin myös tarve ylipäättään selkeyttää ja tarkentaa OEF:n ja sen työryhmien tavoitteita ja tehtäviä. Osa vastaajista koki OEF:n ja ennakointiryhmien toimenkuvan liian laajaksi ja toivoi tarkempien tavoitteiden asettamista työskentelylle.

Kaikissa vastaajaryhmissä ehdotettiin **toiminta- ja työtapojen kehittämistä**. Osa korosti ennakkoinnin ketteryyden lisäämistä. Ennakointityön koettiin esimerkiksi rytmittyvän liikaa OEF:n toimikausiin, vaikka ennakointityön tulisi olla jatkuvaa. Ennakointiprosessit ovat pitkiä eivätkä ne välttämättä pysy työelämän ja yhteiskunnan muutosten perässä. Ketteryyttä kehittämällä myös koulutus pystyisi vastaamaan paremmin muuttuvan työelämän tarpeisiin.

Tiedon hyödyntäjät ehdottivat enemmän yhteistä prosessointia, sitoutumista ja tulevaisuuden kuvien luomista: Yhteistä tulevaisuustyöskentelyä tulisi olla enemmän, jossa määriteltäisiin mahdollisia tulevaisuuden skenaarioita. Tämä vaatisi eri osapuolten osallistumista ja sitoutumista prosessiin. Samalla tarvittaisiin lisää rohkeutta tehdä muutosehdotuksia tai toisaalta rohkeutta perustella nykytilaa tai -toimintaa.

Osa ENFO:n ja ennakointiryhmien jäsenistä ehdotti, että toimintaa siirrettäisiin entistä enemmän verkossa tapahtuvaksi etä- tai hybridityöskentelyksi. Toisaalta osa korosti lähityöskentelyn ja vuorovaikutuksen merkitystä, erityisesti ideointia ja innovointia edellyttävässä työskentelyssä. Tapaamisten ajankohdat tulisi tiivistää ajoissa ja asioiden käsittelyä tapaamisissa tulisi tiivistää ja tehostaa. Ennakointiryhmien keskinäistä vuorovaikutusta toivottiin lisää ja ehdotettiin ennakointiryhmien hyvien käytäntöjen kartoittamista tulevan työskentelyn suunnittelemiseksi.

Ennakointiryhmien vastauksissa nostettiin esille, että **ennakointitiedon tuottamista, analysointia ja prosessointia tulisi lisätä ja kehittää**. Vastausten mukaan analysointi jää nykyisellään liian usein yleiselle tasolle ja pintaraapaisuksi, ja alaan liittyvää syvällistä asiantuntemusta jää hyödyntämättä. Syiksi mainittiin muun muassa foorumin laajuus, tiedon runsaus ja ajankäytön haasteet.

Sekä ennakointiryhmien että tiedon hyödyntäjien vastauksissa osaamistarvekyselyjen ongelmaksi mainittiin pienet vastaajamäärät, joiden perusteella luotettavien johtopäätösten tekeminen on haastavaa. Kyselyjen jakamista vastaajille tulisi kehittää, eli jakeluun tulisi saada entistä paremmin mukaan sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita. Kyselyjen laadinnassa tulisi käyttää entistä enemmän eri alojen asiantuntijoita, jotta kyselyjen osuvuutta saataisiin paremmaksi.

Yhtenä ratkaisuna ehdotettiin myös tiedonkeruiden monipuolistamista. Olemassa olevaa tietoa on jo paljon, joten kyselyjen sijaan tai rinnalla voitaisiin tehdä esimerkiksi asiantuntijahaastatteluja, työpajoja,

aivoriihiä, esiselvityksiä tai tutkimuskatsauksia osaamistarpeista, joita ryhmät kommentoisivat. Ajatuksena olisi se, että osaamistarpeita ei lähdettäisi määrittelemään puhtaalta pöydältä, koska tietoa on jo olemassa. Tavoite voisi olla enemmänkin tiedon käsittely yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Myös kansainvälistä vertaailua voitaisiin ottaa enemmän mukaan. Tiedonkeruun monipuolistamiseen liittyen ehdotettiin myös esimerkiksi Delfoin tai muun vastaavan työskentelyn hyödyntämistä.

Muutammat vastaajat toivat esille, että ennakoitiedon aikajännettä on pohdittava uudelleen. Pitkän aikavälin ennakkoinnin koettiin sisältävän liikaa epävarmuustekijöitä, jolloin ennakoitua olisi parempi tehdä lyhyemmällä aikajänteellä.

Kaikissa vastaajaryhmissä korostettiin **tarvetta kehittää ennakoitiedon ja -tulosten vaikuttavuutta**. Osa koki, että on epäselvää, miten foorumin tuloksia hyödynnetään esimerkiksi koulutuksen kansallisessa ohjauksessa tai tutkintojen perusteiden kehittämisessä. Ennakoitiedon vaikutusketjuja ja sitä, mihin halutaan vaikuttaa, tulisi tunnistaa nykyistä tarkemmin. Kehittämisen keinoina ehdotettiin myös tulosten jatkohyödyntämisen nopeuttamista ja foorumin kokouksiin ja tapaamisiin valmisteltujen esitysmateriaalien avointa julkaisemista, mikä tehostaisi tiedon hyödyntämistä.

Viestinnän ja tiedotuksen kehittäminen mainittiin myös yleisenä kehittämisen kohteena. OEF:lle ei ole laadittu viestintäsuunnitelmaa tälle kaudelle. Keskeisistä ennakoitituloksista tulisi tehdä nostoja ja syöttää niitä mediaan. Viestintää yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa tulisi lisätä ja kehittää. Jalkautumista eri alojen tapahtumiin tarvittaisiin lisää ja osallistujia tulisi kannustaa viestimään entistä enemmän OEF:n toiminnasta ja tuloksista omissa organisaatioissaan.

Liite 1. Kyselyt

Ohjausryhmän kysely	8
Ennakointiryhmien kysely.....	13
Kysely tiedon hyödyntäjille.....	19

Ohjausryhmän kysely

Hyvä vastaanottaja,

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää Osaamisen ennakoitifoorumien (OEF) tuottaman ennakoititiedon hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta, ennakoitifoorumien ja ohjausryhmän toimintaa sekä näkemyksiä ennakoititoiminnan organisoinnista tulevaisuudessa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa selvityksen tiedonkeruun. Tietoa kerätään Osaamisen ennakoitifoorumien ohjausryhmältä ja ennakoitiryhmiltä. Lisäksi ennakoititiedon hyödyntäjiltä selvitetään ennakoitifoorumien tunnettavuutta, ennakoititiedon hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta sekä näkemyksiä ennakoititoiminnan tulevaisuudesta.

Tällä kyselyllä keräämme tietoa Osaamisen ennakoitifoorumien ohjausryhmältä. Ohjausryhmän tehtävänä on:

1. Suunnitella, ohjata, koordinoita ja kehittää Osaamisen ennakoitifoorumien toimintaa yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen kanssa.
2. Tukea opetus- ja kulttuuriministeriötä sekä Opetushallitusta Osaamisen ennakoitifoorumien ennakoitityön koordinoimisessa.
3. Seurata ennakoitiryhmien ennakoitityötä ja muuta työskentelyä.
4. Työskennellä vuorovaikutteisesti ennakoitiryhmien kanssa sekä tukea ja ohjata ennakoitiryhmiä niiden tehtävien toteuttamisessa ja antaa ryhmien työskentelystä niille palautetta.
5. Edistää ennakoititiedon hyödyntämistä sekä vaikuttavuutta ja tehdä omalta osaltaan Osaamisen ennakoitifoorumia tunnetuksi sekä viestiä sen tuottamista ennakoitituloksista.

Kyselyn tulosten käsittelyssä ja raportoinnissa huolehditaan, ettei yksittäistä henkilöä tai organisaatiota voi tunnistaa.

Vastausohjeet

Kun vastaatte kyselyyn, voitte halutessanne pitää vastaamisessa taukoa painamalla kyselyn alalaidassa painiketta ”Tallenna ja jatka myöhemmin”. Kopioikaa ruudulla oleva linkki ja/tai lähettäkää se edelleen sähköpostiinne, jotta voitte jatkaa kyselyn täyttämistä samasta kohdasta myöhemmin.

Kun olette vastanneet kyselyn kaikkiin osioihin, tallentakaa lopullinen vastauksenne painamalla kyselyn lopussa ”Lähetä” -painiketta. Lähettämisen jälkeen voitte tulostaa tai ladata vastaukset omaan käyttöönne.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn 31.1.2024 mennessä.

Kiitos vastauksestanne!

Lisätietoja:

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus: Arviointiasiantuntija Raisa Hievanen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, p. 0295335542

Osaamisen ennakoitifoorumien sihteeristön edustaja: Opetusneuvos Ulla Taipale-Lehto, etunimi.sukunimi@oph.fi, p. 029 5331207

[Tietosuojaseloste](#)

TAUSTAKYSYMYKSET

Olen ollut mukana ohjausryhmässä

- Toimikauden 2021–2024 alusta alkaen
- Olen tullut kesken toimikauden 2021–2024. Milloin? ____ (Vastausvaihtoehdot: 2021, 2022, 2023)

Edustamani taho / sektori, jolla työskentelen (valitse ensisijainen):

- Ammatillinen koulutus
- Korkeakoulutus
- Opiskelijat
- Työnantajat ja yrittäjät
- Työntekijät
- Opetushallinto (OKM, OPH)
- Työ- ja elinkeinohallinto
- Maakuntahallinto
- Muu (täsmennä) _____

ENNAKOINTITIEDON HYÖDYNNETTÄVYYS JA VAIKUTTAVUUS

1. Arvioi seuraavia Osaamisen ennakointifoorumin toimintaa ja ennakointituloksia koskevia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä, en osaa sanoa

- Osaamisen ennakointifoorumi tuottaa tärkeää tietoa osaamis- ja työvoimatarpeista.
- Osaamisen ennakointifoorumi edistää koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua.
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä tulevaisuuden osaamis- ja työvoimatarpeiden selvittämiseksi.
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä koulutuksen kehittämiseksi.
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä organisaatiomme kannalta.
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä oman työni kannalta.
- Osaamisen ennakointifoorumin ennakointiryhmien aloitteet, suositukset ja/tai ehdotukset ovat merkittäviä avauksia ennakointiryhmien toimialojen kehittämisen kannalta.

Voit halutessasi perustella vastauksiasi: _____

2. Arvioi kuinka tyytyväinen olet seuraavien Osaamisen ennakointifoorumin tuotosten hyödyllisyyteen ja käytettävyyteen. Voit tutustua aineistoihin [täällä](#).

Klikkaamalla raportin nimeä pääset tutustumaan kyseiseen raporttiin.

Asteikko: erittäin tyytymätön, tyytymätön, en tyytymätön enkä tyytyväinen, tyytyväinen, erittäin tyytyväinen, en osaa sanoa, en tunne aineistoa

Toimikausi 2021–2024

- [Työvoiman kohtaanto ammattialoittain vuonna 2028 -tietokantaraportti](#)
- [Ammattialakohtainen osaaminen 2030 -tietokantaraportti](#)
- [Laaja-alainen osaaminen 2030-luvulla -raportti](#)
- [Osaamisen ennakointifoorumin \(OEF\) koronapandemiakyselyn tuloksia](#)
- [Loppuraportti: Koronakyselyn lisäselvitys](#)

Toimikausi 2017–2020

- [Osaaminen 2035 -raportti](#)
- [Osaamisrakenne 2035 -raportti](#)
- [Koulutus ja työvoiman kysyntä 2035-raportti](#)
- [Osaamistarvekortit 2035 toimialaryhmittäin](#)
- [Osaamistarvekortit 2025 ammattialoittain](#)
- [Koulutustarvekortit 2035](#)
- [Tulevaisuuden yhteistyöverkostot](#)
- [Vesialan tulevaisuuden osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [Media- ja viestintäalan osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [Liikunta-alan tulevaisuuden osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [ILO – ilmasto-osaaminen -teemahanke](#)
- [Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä](#)

Voit halutessasi perustella vastauksiasi: _____

3. Arvioi, missä määrin Osaamisen ennakointifoorumissa tuotetuilla ennakointituloksilla on ollut vaikutuksia seuraaviin foorumin tiedon hyödyntäjien prosesseihin ja/tai niissä tehtyihin päätöksiin.

Asteikko: ei vaikutuksia, vähäisiä vaikutuksia, kohtalaisia vaikutuksia, merkittäviä vaikutuksia, erittäin merkittäviä vaikutuksia

- Opetus-/koulutustarjonnan kansallinen kehittäminen (esim. järjestämisluvat, koulutusvastuut)
- Opetus-/koulutustarjonnan alueellinen ja paikallinen kehittäminen
- Koulutustarjonnan suuntaaminen eri alojen tarpeisiin (aloituspaikat)
- Koulutuksen sisältöjen kehittäminen (tutkintojen perusteet, opetussuunnitelmat, tutkintorakenne)
- Opetustyö tai sen kehittäminen

- Strategiatyö ja/tai organisaation tulevaisuuskuvan muodostaminen
- Tulevaisuuden koulutus- ja osaamistarpeista viestiminen
- Edunvalvonta
- Osaamistarpeiden arviointi
- Opiskelijoiden koulutus- ja uravalintojen ohjauksen tukeminen
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- Kansainvälinen toiminta tai yhteistyö
- Henkilöstön kehittäminen ja rekrytointi
- Organisaation toiminnan kehittäminen
- Muu tarkoitus, mikä? _____

Voit halutessasi perustella vastauksiasi:

ENNAKOINTIFOORUMIN JA OHJAUSRYHMÄN TOIMINTA

4. Arvioi seuraavia koko Osaamisen ennakointifoorumin toimintaa koskevia väittämiä foorumin tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

- Foorumin organisointimalli ja sen eri toimijoiden vastuut ovat selkeitä
- Foorumin organisointimalli tukee sen tavoitteiden saavuttamista
- Foorumin kokoonpano on tarkoituksenmukainen
- Foorumin eri toimijoiden tehtävät ovat tarkoituksenmukaiset
- Viestintä foorumin sisällä on riittävää
- Viestintä foorumin tuloksista sidosryhmille on riittävää
- Foorumiin käytetyt resurssit vastaavat siitä saatua hyötyä

Voit halutessasi perustella vastauksesi foorumiin käytettyjen resurssien ja siitä saadun hyödyn suhteesta: _____

5. Miten kehittäisit Osaamisen ennakointifoorumin viestintää, jotta ennakointitulokset olisivat entistä paremmin hyödynnettävissä (viestinnän muodot, kanavat yms.)?
-

6. Arvioi seuraavia ohjausryhmän toimintaa koskevia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

- Ohjausryhmän työskentely on tukenut ennakoitiryhmien työtä
- Ohjausryhmän toiminta on tukenut koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua
- Ohjausryhmä on edistänyt ennakoititiedon hyödyntämistä ja vaikuttavuutta
- Ohjausryhmä on tehnyt foorumia tunnetuksi ja viestinyt foorumin tuottamista ennakoitituloksista
- Ohjausryhmän työskentely on tukenut foorumin tavoitteiden saavuttamista tehokkaasti

ENNAKOINTITOIMINNAN ORGANISOINTI TULEVAISUUDESSA

Osaamisen ennakoitifoorumin nykyinen toimikausi päättyy 31.12.2024. Kyselyn lopuksi selvitetään eri toimijoiden näkemyksiä siitä, miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi tulevaisuudessa organisoida. Nykyisin ennakointiin osallistuu työ- ja elinkeinoelämää, koulutuksen järjestäjiä ja korkeakouluja, tutkimusta sekä hallintoa edustavat tahot.

7. Mitkä ovat mielestäsi nykyisen organisointimallin vahvuuksia?

---

8. Mitkä ovat mielestäsi nykyisen organisointimallin kehittämistarpeet?

---

9. Miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi mielestäsi tulevaisuudessa organisoida ja minkä tahojen siihen tulisi osallistua?

Ennakointiryhmien kysely

Hyvä vastaanottaja,

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) tuottaman ennakointitiedon hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta, ennakointifoorumin ja ennakointiryhmän toimintaa sekä näkemyksiä ennakointitoiminnan organisoinnista tulevaisuudessa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa selvityksen tiedonkeruun. Tietoa kerätään Osaamisen ennakointifoorumin ohjausryhmältä ja ennakointiryhmiltä. Lisäksi ennakointitiedon hyödyntäjiltä selvitetään ennakointifoorumin tunnettavuutta, ennakointitiedon hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta sekä näkemyksiä ennakointitoiminnan tulevaisuudesta.

Tällä kyselyllä keräämme tietoa Osaamisen ennakointifoorumin ennakointiryhmiltä. Ennakointiryhmien tehtävät ovat:

1. Osallistua osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointiin sekä ennakointitiedon tuottamiseen (laadullinen ja määrällinen ennakointi) Opetushallituksen laatiman ennakointisuunnitelman mukaisesti.
2. Analysoida tuotetun ennakointitiedon perusteella työelämän muuttuvia ja uusia osaamistarpeita.
3. Tehdä ennakointitulosten pohjalta asianmukaisille tahoille aloitteita, suosituksia ja ehdotuksia koulutuksen kehittämiseksi eri koulutusasteilla sekä seurata niiden etenemistä.
4. Edistää ennakointitiedon hyödyntämistä ja tehdä Opetushallituksen tuella Osaamisen ennakointifoorumia tunnetuksi sekä viestiä sen tuottamista ennakointituloksista.

Lisäksi ennakointiryhmät tukevat tarvittaessa vastuualojensa ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen järjestämisessä tarvittavan osaamisen ja henkilöstön tarpeen ennakointia.

Kyselyn tulosten käsittelyssä ja raportoinnissa huolehditaan, ettei yksittäistä henkilöä tai organisaatiota voi tunnistaa.

Vastausohjeet

Kun vastaatte kyselyyn, voitte halutessanne pitää vastaamisessa taukoa painamalla kyselyn alalaidassa painiketta "Tallenna ja jatka myöhemmin". Kopioikaa ruudulla oleva linkki ja/tai lähettäkää se edelleen sähköpostiinne, jotta voitte jatkaa kyselyn täyttämistä samasta kohdasta myöhemmin.

Kun olette vastanneet kyselyn kaikkiin osioihin, tallentakaa lopullinen vastauksenne painamalla kyselyn lopussa "Lähetä" -painiketta. Lähettämisen jälkeen voitte tulostaa tai ladata vastaukset omaan käyttöönne.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn 31.1.2024 mennessä.

Kiitos vastauksestanne!

Lisätietoja:

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus: Arviointiasiantuntija Raisa Hievanen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, p. 0295335542

Osaamisen ennakointifoorumin sihteeristön edustaja: Opetusneuvos Ulla Taipale-Lehto, Opetushallitus, etunimi.sukunimi@oph.fi, p. 029 5331207

[Tietosuojaseloste](#)

TAUSTAKYSYMYKSET

Olen ollut mukana ennakointiryhmässä

- Toimikauden 2021–2024 alusta alkaen
- Olen tullut kesken toimikauden 2021–2024. Milloin? ____ (Vastausvaihtoehdot: 2021, 2022, 2023, 2024)

Ennakointiryhmä/t, jonka toimintaan osallistut

- Koulutus, kulttuuri ja viestintä
- Liikenne ja logistiikka
- Liiketoiminta ja hallinto
- Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö
- Majoitus, ravitsemis- ja matkailupalvelut
- Prosessiteollisuus ja -tuotanto
- Rakennettu ympäristö
- Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointiala
- Teknolomiteollisuus ja -palvelut

Edustamani taho / sektori, jolla työskentelen (valitse ensisijainen):

- Ammatillinen koulutus
- Korkeakoulutus
- Opiskelijat
- Työnantajat ja yrittäjät
- Työntekijät
- Opetushallinto (OKM, OPH)
- Työ- ja elinkeinohallinto
- Maakuntahallinto
- Muu (täsmennä) _____

ENNAKOINTITIEDON HYÖDYNNETTÄVYYS JA VAIKUTTAVUUS

1. Arvioi seuraavia Osaamisen ennakointifoorumin toimintaa ja ennakointituloksia koskevia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä, en osaa sanoa

- Osaamisen ennakointifoorumi tuottaa tärkeää tietoa osaamis- ja työvoimatarpeista
- Osaamisen ennakointifoorumi edistää koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä tulevaisuuden osaamis- ja työvoimatarpeiden selvittämiseksi
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä koulutuksen kehittämiseksi

- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä organisaatiomme kannalta
- Osaamisen ennakointifoorumin tuottama tieto on hyödyllistä oman työni kannalta

Voit halutessasi perustella vastauksiasi: _____

2. Arvioi kuinka tyytyväinen olet seuraavien Osaamisen ennakointifoorumin tuotosten hyödyllisyyteen ja käytettävyyteen. Voit tutustua aineistoihin [täällä](#).

Klikkaamalla raportin nimeä pääset tutustumaan kyseiseen raporttiin.

Asteikko: erittäin tyytymätön, tyytymätön, en tyytymätön enkä tyytyväinen, tyytyväinen, erittäin tyytyväinen, en osaa sanoa, en tunne aineistoa

Toimikausi 2021–2024

- [Työvoiman kohtaanto ammattialoittain vuonna 2028 -tietokantaraportti](#)
- [Ammattialakohtainen osaaminen 2030 -tietokantaraportti](#)
- [Laaja-alainen osaaminen 2030-luvulla -raportti](#)
- [Osaamisen ennakointifoorumin \(OEF\) koronapandemiakyselyn tuloksia](#)
- [Loppuraportti: Koronakyselyn lisäselvitys](#)

Toimikausi 2017–2020

- [Osaaminen 2035 -raportti](#)
- [Osaamisrakenne 2035 -raportti](#)
- [Koulutus ja työvoiman kysyntä 2035-raportti](#)
- [Osaamistarvekortit 2035 toimialaryhmittäin](#)
- [Osaamistarvekortit 2025 ammattialoittain](#)
- [Koulutustarvekortit 2035](#)
- [Tulevaisuuden yhteistyöverkostot](#)
- [Vesialan tulevaisuuden osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [Media- ja viestintäalan osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [Liikunta-alan tulevaisuuden osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [ILO – ilmasto-osaaminen -teemahanke](#)
- [Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä](#)

Voit halutessasi perustella vastauksiasi: _____

3. Arvioi, missä määrin Osaamisen ennakoitifoorumissa tuotetuilla ennakoitituloksilla on ollut vaikutuksia seuraaviin foorumin tiedon hyödyntäjien prosesseihin ja/tai niissä tehtyihin päätöksiin.

Asteikko: ei vaikutuksia, vähäisiä vaikutuksia, kohtalaisia vaikutuksia, merkittäviä vaikutuksia, erittäin merkittäviä vaikutuksia

- Opetus-/koulutustarjonnan kansallinen kehittäminen (esim. järjestämisluvat, koulutusvastuut)
- Opetus-/koulutustarjonnan alueellinen ja paikallinen kehittäminen
- Koulutustarjonnan suuntaaminen eri alojen tarpeisiin (aloituspaikat)
- Koulutuksen sisältöjen kehittäminen (tutkintojen perusteet, opetussuunnitelmat, tutkintorakenne)
- Opetustyö tai sen kehittäminen
- Strategiatyö ja/tai organisaation tulevaisuuskuvan muodostaminen
- Tulevaisuuden koulutus- ja osaamistarpeista viestiminen
- Edunvalvonta
- Osaamistarpeiden arviointi
- Opiskelijoiden koulutus- ja uravalintojen ohjauksen tukeminen
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- Kansainvälinen toiminta tai yhteistyö
- Henkilöstön kehittäminen ja rekrytointi
- Organisaation toiminnan kehittäminen
- Muu tarkoitus, mikä? _____

Voit halutessasi perustella vastauksiasi: _____

ENNAKOINTIFOORUMIN JA ENNAKOINTIRYHMÄN TOIMINTA

4. Arvioi seuraavia koko Osaamisen ennakoitifoorumin toimintaa koskevia väittämiä foorumin tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

- Foorumin organisointimalli ja sen eri toimijoiden vastuut ovat selkeitä
- Foorumin organisointimalli tukee sen tavoitteiden saavuttamista
- Foorumin kokoonpano on tarkoituksenmukainen
- Foorumin eri toimijoiden tehtävät ovat tarkoituksenmukaiset
- Ohjausryhmän työskentely tukee ennakointiryhmien työtä
- Viestintä foorumin sisällä on riittävää
- Viestintä foorumin tuloksista sidosryhmille on riittävää
- Foorumiin käytetyt resurssit vastaavat siitä saatua hyötyä

Voit halutessasi perustella vastaustasi foorumiin käytettyjen resurssien ja siitä saadun hyödyn suhteesta:

---

5. Miten kehittäisit Osaamisen ennakointifoorumin viestintää, jotta ennakointitulokset olisivat entistä paremmin hyödynnettävissä (viestinnän muodot, kanavat yms.)?

---

6. Arvioi seuraavia ennakointiryhmän toimintaa koskevia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

- Ennakointiryhmä on osallistunut osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointiin sekä ennakointitiedon tuottamiseen (laadullinen ja määrällinen ennakointi) Opetushallituksen laatiman ennakointisuunnitelman mukaisesti
- Ennakointiryhmä on analysoinut ennakointitiedon perusteella työelämän muuttuvia ja uusia osaamistarpeita
- Ennakointiryhmä on viestinyt Osaamisen ennakointifoorumista ja sen tuottamista tuloksista.
- Edustamani alan näkökulmat ja tarpeet on huomioitu riittävästi ennakointiryhmän työskentelyssä
- Ennakointiryhmä on tunnistanut ja nostanut toimialojen keskeisiä kehittämiskohteita aloitteiksi, suosituksiksi ja/tai kannanotoiksi koulutuksen kehittämiseksi eri koulutusasteilla.
- Ennakointiryhmän aloitteet, suositukset ja/tai ehdotukset ovat merkittäviä avauksia ennakointiryhmän toimialojen kehittämisen kannalta
- Asiantuntijaverkoston hyödyntäminen on tukenut ennakointiryhmän tavoitteiden saavuttamista

7. Olen tyytyväinen ennakointiryhmän yhteistyöhön Opetushallituksen kanssa.

- täysin eri mieltä
- jossain määrin eri mieltä
- en samaa enkä eri mieltä
- jossain määrin samaa mieltä
- täysin samaa mieltä
- en osaa sanoa

8. Opetushallituksen kanssa tehtävän yhteistyön vahvuudet:

---

9. Opetushallituksen kanssa tehtävän yhteistyön kehittämistarpeet:

ENNAKOINTITOIMINNAN ORGANISOINTI TULEVAISUUDESSA

Osaamisen ennakointifoorumin nykyinen toimikausi päättyy 31.12.2024. Kyselyn lopuksi selvitetään eri toimijoiden näkemyksiä siitä, miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi tulevaisuudessa organisoida. Nykyisin ennakointiin osallistuu työ- ja elinkeinoelämää, koulutuksen järjestäjiä ja korkeakouluja, tutkimusta sekä hallintoa edustavat tahot.

10. Mitkä ovat mielestäsi nykyisen organisointimallin vahvuuksia?

---

11. Mitkä ovat mielestäsi nykyisen organisointimallin kehittämistarpeet?

---

12. Miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi mielestäsi tulevaisuudessa organisoida ja minkä tahojen siihen tulisi osallistua?

Kysely tiedon hyödyntäjille

Hyvä vastaanottaja,

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) tunnettavuutta, sen tuottaman ennakointitiedon hyödynnettävyyttä ja vaikuttavuutta sekä näkemyksiä ennakointitoiminnan organisoinnista tulevaisuudessa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa selvityksen tiedonkeruun.

Osaamisen ennakointifoorumi (OEF) on opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhteinen ennakoinnin asiantuntijaelin, jonka tehtävänä on edistää koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua. Foorumi muodostuu ohjausryhmästä ja yhdeksästä eri aloja edustavasta ennakointiryhmästä. Foorumi tuottaa, analysoi ja levittää ennakointitietoa tulevaisuuden osaamis- ja työvoimatarpeista sekä esittää niiden pohjalta koulutuksen kehittämistarpeita. Lisätietoja Osaamisen ennakointifoorumista löydätte [täältä](#).

Tällä kyselyllä keräämme tietoa ennakointitiedon hyödyntäjiltä. Kyselyn tulosten käsittelyssä ja raportoinnissa huolehditaan, ettei yksittäistä henkilöä tai organisaatiota voi tunnistaa.

Vastausohjeet

Kun vastaatte kyselyyn, voitte halutessanne pitää vastaamisessa taukoa painamalla kyselyn alalaidassa painiketta ”Tallenna ja jatka myöhemmin”. Kopioikaa ruudulla oleva linkki ja/tai lähetäkää se edelleen sähköpostiinne, jotta voitte jatkaa kyselyn täyttämistä samasta kohdasta myöhemmin.

Mikäli organisaationne sisällä eri henkilöt vastaavat kyselyn eri osioihin voitte jakaa seuraavalle vastaajalle uuden vastauslinkin, jonka saatte keskeyttäessänne kyselyyn vastaamiseen. Kun olette vastanneet kyselyn kaikkiin osioihin, tallentakaa lopullinen vastauksenne painamalla kyselyn lopussa ”Lähetä” -painiketta. Lähettämisen jälkeen voitte tulostaa tai ladata vastaukset omaan käyttöönne.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn 31.1.2024 mennessä.

Kiitos vastauksestanne!

Lisätietoja:

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus: Arviointiasiantuntija Raisa Hievanen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, p. 029 5335542

Osaamisen ennakointifoorumin sihteeristön edustaja: Opetusneuvos Ulla Taipale-Lehto, Opetushallitus, etunimi.sukunimi@oph.fi, p. 029 5331207

[Tietosuojaseloste](#)

TAUSTAKYSYMYKSET

Edustamasi taho / millä sektorilla työskentelet (valitse ensisijainen):

- Ammatillinen koulutus
- Korkeakoulutus
- Työnantajat ja yrittäjät
- Työntekijät
- Opetushallinto (OKM, OPH)
- Työ- ja elinkeinohallinto
- Maakuntahallinto
- Muu (täsmennä) _____

Kuulutko ennakointiryhmän asiantuntijaverkostoon?

- Kyllä, minkä ennakointiryhmän/-ryhmien?
- En
- En osaa sanoa

OSAAMISEN ENNAKOINTIFOORUMIN TUNNETTAVUUS

1. Kuinka hyvin tunnet Osaamisen ennakointifoorumin toimintaa?

- erittäin huonosti
- melko huonosti
- jonkin verran
- melko hyvin
- erittäin hyvin

2. Kuinka hyvin tunnet Osaamisen ennakointifoorumin tuottamia ennakointituloksia?

- erittäin huonosti
- melko huonosti
- jonkin verran
- melko hyvin
- erittäin hyvin

3. Mistä olet saanut tietoa Osaamisen ennakointifoorumista? (voit valita useamman)

- Opetushallituksesta sähköpostitse
- Opetushallituksen verkkosivuilta
- Sosiaalisesta mediasta
- Osaamisen ennakointifoorumin ohjausryhmän tai ennakointiryhmien kautta
- Kollegoilta
- Jostain muualta, mistä? _____

4. Kuinka hyvin tunnet Osaaminen ennakoitifoorumin sosiaalisen median tilit?

Asteikko: erittäin huonosti, melko huonosti, jonkin verran, melko hyvin, erittäin hyvin

- Facebook
- X (entinen Twitter)
- LinkedIn

ENNAKOINTITIEDON HYÖDYNNETTÄVYYS JA VAIKUTTAVUUS

Osaamisen ennakoitifoorumilla tuottaa ennakoititietoa osaamisen, koulutuksen ja työelämän tarpeista tulevaisuudessa. Tarkempaa tietoa ennakoitituloksista löytyy Osaamisen ennakoitifoorumin [internetsivuilta](#).

5. Arvioi seuraavia Osaamisen ennakoitifoorumin toimintaa ja ennakoitituloksia koskevia väittämiä.

Asteikko: täysin eri mieltä, jossain määrin eri mieltä, en samaa enkä eri mieltä, jossain määrin samaa mieltä, täysin samaa mieltä, en osaa sanoa

- Osaamisen ennakoitifoorumilla tuottaa tärkeää tietoa osaamis- ja työvoimatarpeista
- Osaamisen ennakoitifoorumilla edistää koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua
- Osaamisen ennakoitifoorumilla tuottama tieto on hyödyllistä tulevaisuuden osaamis- ja työvoimatarpeiden selvittämiseksi
- Osaamisen ennakoitifoorumilla tuottama tieto on hyödyllistä koulutuksen kehittämiseksi
- Osaamisen ennakoitifoorumilla tuottama tieto on hyödyllistä organisaatiomme kannalta
- Osaamisen ennakoitifoorumilla tuottama tieto on hyödyllistä oman työni kannalta
- Osaamisen ennakoitifoorumilla ennakoitiryhmien aloitteet, suositukset ja/tai ehdotukset ovat osuvia koulutuksen kehittämiseksi
- Osaamisen ennakoitifoorumilla viestii ennakoitituloksista riittävästi

Voitte halutessanne perustella vastauksianne: _____

6. Minkä verran olette hyödyntäneet seuraavia ennakoitituloksia organisaatiossanne? Voitte tutustua aineistoihin [täällä](#).

Klikkaamalla raportin nimeä pääsette tutustumaan kyseiseen raporttiin.

Asteikko: ei lainkaan, jonkin verran, melko paljon, erittäin paljon, en osaa sanoa, en tunne aineistoa

- [Työvoiman kohtaanto ammattialoittain vuonna 2028 -tietokantaraportti](#)
- [Ammattialakohtainen osaaminen 2030 -tietokantaraportti](#)

- [Laaja-alainen osaaminen 2030-luvulla -raportti](#)
- [Osaamisen ennakointifoorumin \(OEF\) koronapandemiakyselyn tuloksia](#)
- [Loppuraportti: Koronakyselyn lisäselvitys](#)
- [Osaaminen 2035 -raportti](#)
- [Osaamisrakenne 2035 -raportti](#)
- [Koulutus ja työvoiman kysyntä 2035-raportti](#)
- [Osaamistarvekortit 2035 toimialaryhmittäin](#)
- [Osaamistarvekortit 2025 ammattialoittain](#)
- [Koulutustarvekortit 2035](#)
- [Tulevaisuuden yhteistyöverkostot](#)
- [Vesialan tulevaisuuden osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [Media- ja viestintäalan osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [Liikunta-alan tulevaisuuden osaamistarpeet \(VOSE-hanke\)](#)
- [ILO – ilmasto-osaaminen -teemahanke](#)
- [Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä](#)

Voitte halutessanne perustella vastauksianne: _____

7. Arvioikaa, missä määrin Osaamisen ennakointifoorumissa tuotetuilla ennakointituloksilla on ollut vaikutuksia seuraaviin organisaationne prosesseihin ja/tai niissä tehtyihin päätöksiin.

Jos mainittu prosessi ei kuulu organisaationne toimenkuvaan vastatkaa ei koske organisaatiotamme.

Asteikko: Ei vaikutuksia, vähäisiä vaikutuksia, kohtalaisia vaikutuksia, merkittäviä vaikutuksia, erityyppisiä vaikutuksia, ei koske organisaatiotamme

- Opetus-/koulutustarjonnan kansallinen kehittäminen (esim. järjestämisluvat, koulutusvastuut)
- Opetus-/koulutustarjonnan alueellinen ja paikallinen kehittäminen
- Koulutustarjonnan suuntaaminen eri alojen tarpeisiin (aloituspaikat)
- Koulutuksen sisältöjen kehittäminen (tutkintojen perusteet, opetussuunnitelmat, tutkintorakenne)
- Opetustyö tai sen kehittäminen
- Strategiatyö ja/tai oman organisaation tulevaisuuskuvan muodostaminen
- Tulevaisuuden koulutus- ja osaamistarpeista viestiminen
- Edunvalvonta
- Osaamistarpeiden arviointi
- Opiskelijoiden koulutus- ja uravalintojen ohjauksen tukeminen
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- Kansainvälinen toiminta tai yhteistyö

- Henkilöstön kehittäminen ja rekrytointi
- Oman organisaation toiminnan kehittäminen
- Muu tarkoitus, mikä? _____

Voitte halutessanne perustella vastauksianne: _____

ENNAKOINTITOIMINNAN ORGANISOINTI TULEVAISUUDESSA

Osaamisen ennakoitifoorumin nykyinen toimikausi päättyy 31.12.2024. Kyselyn lopuksi selvitetään eri toimijoiden näkemyksiä siitä, miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi tulevaisuudessa organisoida. Nykyisin ennakointiin osallistuu työ- ja elinkeinoelämää, koulutuksen järjestäjiä ja korkeakouluja, tutkimusta sekä hallintoa edustavat tahot.

8. Mitkä ovat mielestänne nykyisen organisointimallin vahvuuksia?

_____

9. Mitkä ovat mielestänne nykyisen organisointimallin kehittämistarpeet?

_____

10. Miten työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi tulisi mielestänne tulevaisuudessa organisoida ja minkä tahojen siihen tulisi osallistua?

_____

Liite 2. Kyselyjen kohderyhmät

Kohderyhmä	Vastaajajoukko
Osaamisen ennakointifoorumin ohjausryhmä (ENFO)	Ohjausryhmän puheenjohtajisto, sihteerit ja jäsenet
Osaamisen ennakointifoorumin ennakointiryhmät	Ennakointiryhmien puheenjohtajat, sihteerit ja jäsenet
Ennakointiryhmien asiantuntijaverkostot	Asiantuntijaverkostojen jäsenet
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Ammatillisesta koulutuksesta ja korkeakoulutuksesta vastaavat virkamiehet
Opetushallitus ja Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus	OPH: Ammatillisten tutkintojen perusteita valmistelevat virkamiehet ja ammatillisen koulutuksen yksikön päälliköt JOTPA: Relevantit vastaajat
Korkeakoulut	Koulutuksesta vastaava vararehtori tai henkilö, jolle vararehtori delegoi vastaamisen. Yksi vastaus/korkeakoulu
Ammatillisen koulutuksen järjestäjät	Rehtori tai henkilö, jolle rehtori delegoi vastaamisen. Yksi vastaus/koulutuksen järjestäjä
Työelämä	Keskusjärjestöt: SAK, EK, AKAVA, STTK, KT Kuntatyöntantajat, Kirkon työmarkkinalaitos, Valtion työmarkkinalaitos Yksi vastaus/keskusjärjestö
Työ- ja elinkeinohallinto: Työ- ja elinkeinoministeriö ja maakuntaliitot	Työ- ja elinkeinoministeriö: Ennakoinnista vastaava johto ja virkamiehet. Maakuntaliitot: Ennakoinnista vastaava virkamies Yksi vastaus/maakuntaliitto
Työelämätoimikunnat (toimikausi 1.1.2021–31.12.2023)	Toimikuntien puheenjohtajat ja sihteerit
Suomen opinto-ohjaajat - SOPO ry	Puheenjohtaja tai henkilö, jolle puheenjohtaja delegoi vastaamisen Yksi vastaus